

Standard Eurobarometer 96
Kış 2021 - 2022

Avrupa Birliği'nde Kamuoyu

Ulusal Rapor KIBRIS TÜRK TOPLUMU

Saha: Ocak – Şubat 2022

Bu araştırma Avrupa Komisyonu İletişim Genel M¼d¼rl¼ę¼ tarafından talep ve koordine edilmiştir.

Bu rapor Avrupa Komisyonu Kıbrıs Temsilciligi için hazırlanmıştır.

Bu dok¼man Avrupa Komisyonu'nun g¼r¼řlerini ve yorumlarını temsil etmemektedir. Dok¼man içerisinde yer alan t¼m yorum ve g¼r¼řler yalnızca raporu yazan kişiye aittir.

Proje başlığı

Standard Eurobarometer 96- Kış 2021-2022

Avrupa Birliği'nde Kamuoyu, Ulusal rapor

Dil biçimini

TR

© European Union, 2022

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

Photo credit: Getty Images

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	4
I. EKONOMİK VE SOSYAL KOŞULLAR	6
1. Yaşamdan Genel Memnuniyet: Kıbrıs Türk Toplumunu ve Avrupa Birliği	7
2. Toplumun gündeminde yer alan en önemli sorunlar	8
3. Toplumdaki bireylerin gündeminde yer alan en önemli kişisel sorunlar	9
II. KORONAVİRÜS VE TOPLUM ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ	10
1. Koronavirüs ve pandeminin sonuçları	11
2. Kıbrıs Türk Toplumunun Koronavirüs salgınının olumsuz etkilerinden kurtulması	11
III. AVRUPA BİRLİğİ İLE İLGİLİ GÜVEN DÜZEYİ, İMAJ VE GENEL TUTUMLAR	12
1. Avrupa Birliği kurumlarına duyulan güven	13
2. Avrupa Birliği'nin genel imajı	13
3. Avrupa Birliği mevzuatı ile ilgili görüşler	14
IV. DEMOKRASİNİN İŞLEYİŞİ	15
1. Kıbrıs Türk toplumunda demokrasinin işleyişi	16
SONUÇ	17

GİRİŞ

Standard Eurobarometer 96 Kış 2021 - 2022

Standart Eurobarometer 96.3 Araştırması 18 Ocak -14 Şubat 2022 tarihleri arasında, Avrupa Komisyonu, İletişim Genel Müdürlüğü, "Medya izleme ve Eurobarometer" Birimi isteği üzerine gerçekleştirilmiştir.

96.3 dalga araştırması, Standart Eurobarometer 96'yı içermektedir ve 27 Avrupa Birliği Üye Devletlerinin 15 yaş ve üzeri ülke nüfuslarını kapsamaktadır. Çalışmada yüklenici Kantar Public şirketi adına, Kıbrıs Türk toplumu için saha çalışması Lipa Consultancy tarafından yürütülmüştür.

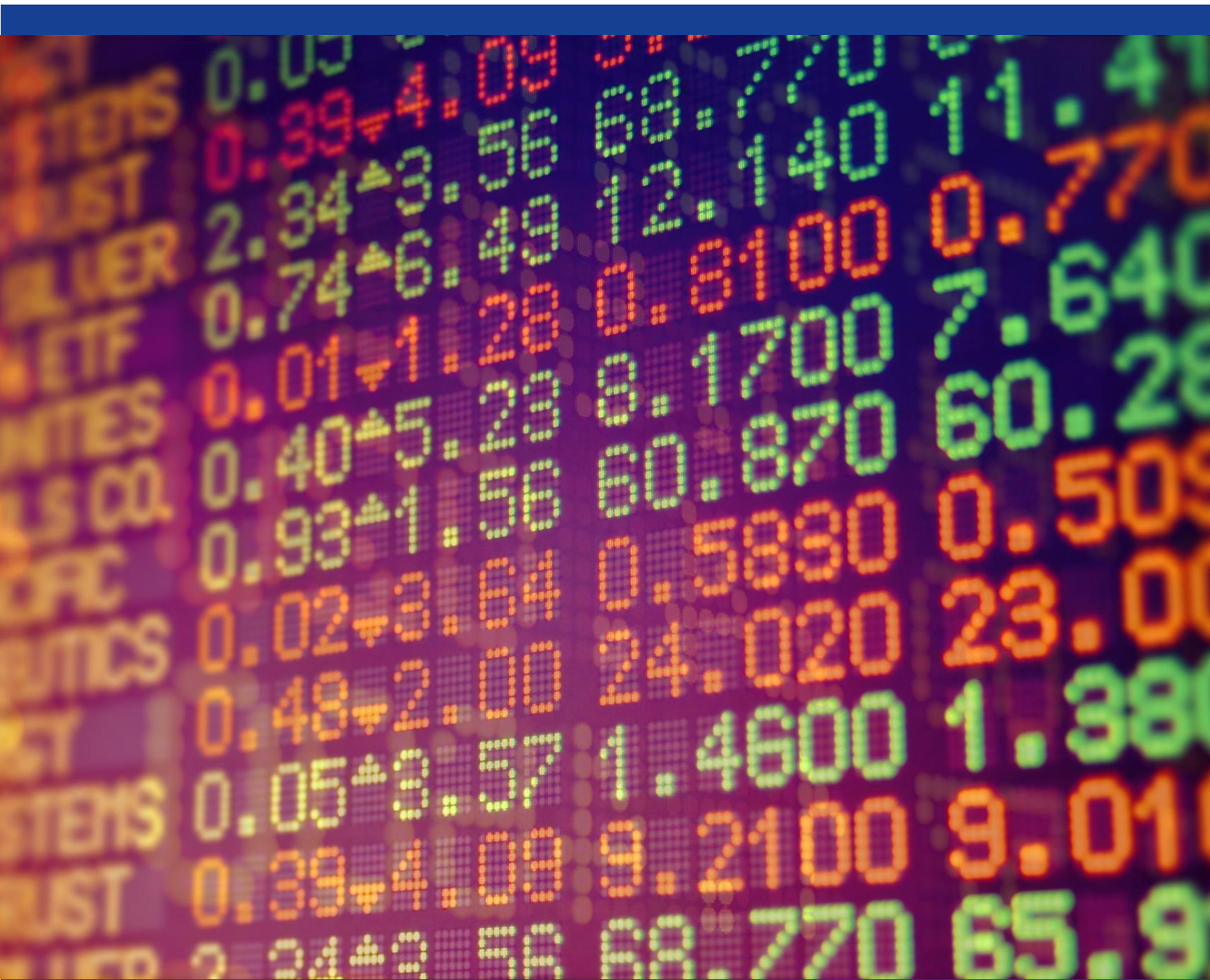
Standart Eurobarometer 96 araştırması, ayrıca 5 aday ülke (Arnavutluk, Karadağ, Kuzey Makedonya, Sırbistan ve Türkiye) ile İngiltere, Bosna Hersek, İzlanda, Norveç, İsviçre ve Kıbrıs Türk Toplumunu ve Kosova kara bölgesini içermektedir.

Kıbrıs Türk toplumu vatandaşlarını temsil edecek biçimde seçilmiş 500 kişilik bir örneklem grubuyla görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Araştırma katılımcıları çok katmanlı rastgele örneklem yöntemi ile belirlenmiştir.¹

Araştırmanın gerçekleştirildiği dönemde makro ve mikro düzeydeki gelişmelerin katılımcıların tutumlarına etkide bulunduğu düşünülmektedir. Son yayınlanan rapor Covid-19 virüsünün ortaya çıkması ve Dünya Sağlık Örgütü tarafından dünyaya hızla yayılan bu virüsü pandemi olarak ilan edilmesine denk gelen dönemi, (Ağustos) 2020 – (Mart) 2021 kapsamıştır. Bu sebeple bu rapordaki veriler de dünyada ve Kıbrıs Türk toplumunda devam eden pandemi sonrası etkileri ve toplumdaki algıların tespitlerini ortaya koymaya devam eden bir rapor niteliğinde olmuştur.

¹ Metodoloji ile ilgili daha detaylı bilgi için, Standart Eurobarometer raporundaki Teknik spesifikasyonlar bölümüne bakınız.

I. EKONOMİK VE SOSYAL KOŞULLAR

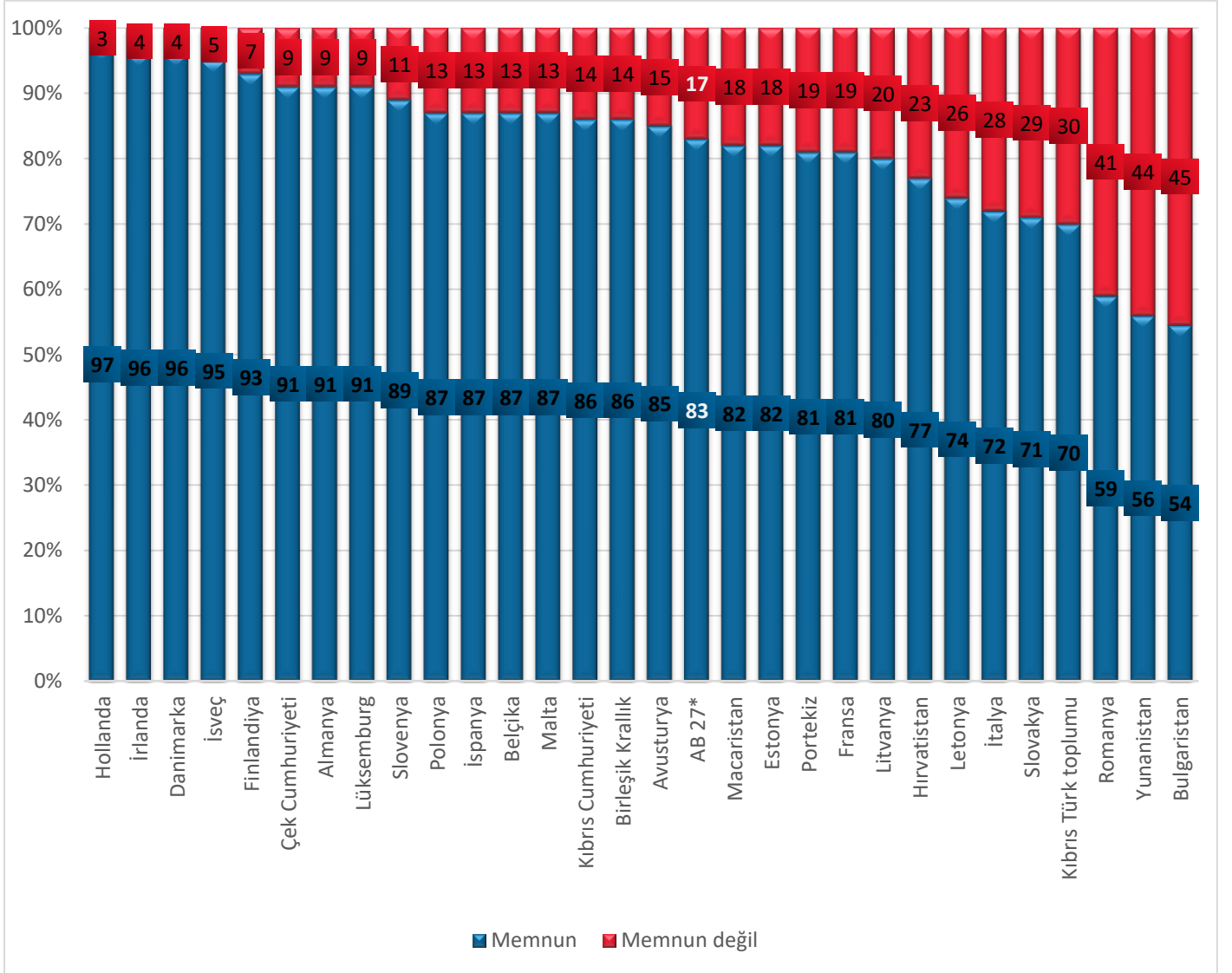
1.Yaşamdan genel memnuniyet: Kıbrıs Türk Toplumu ve Avrupa Birliği

Kıbrıs Türk toplumunun 'yaşamdan memnuniyet' oranı 2022 yılının birinci yarısında yapılan bu araştırmada %70 olduğu görülmektedir. Bir önceki raporda 2021'de (%65) bu oran +5 puan ile artışta. Bu oran ile yine de Kıbrıslı Türk toplumu %83 (bir önceki raporda %79) olan Avrupa Birliği ortalamasının -13 puan gerisinde yer almıştır.

Avrupa Birliği üyesi ülkelerin "yaşamdan memnuniyet" ortalaması pandemi öncesinde 2019 yılında %84 olup, pandemi sonrasında takip eden yılda bu oranda %5 düşüş izlenmişti (%79), fakat şimdiki %83 oranı ile tekrar aynı orana gelinerek genel hayattan memnuniyette artış gözlenmektedir.

Hollanda (%97), Danimarka (%96), İrlanda (%96), İsveç (%95) gibi en üst sırada yer alan ülkelerde de bir önceki raporlama dönemi ile kıyaslama yapıldığında +3 ve 4 puan ile artışlar gözlenmiştir ve Avrupa Birliği üyesi ülkeler arasında memnuniyet oranı en yüksek olan ülkeler olarak yine öne çıkmaktadır.

Kıbrıs Türk toplumu ise "yaşamdan memnuniyet" konusunda, sıralamada Romanya (%59), Yunanistan (%56) ve Bulgaristan'ın (%54) üstünde kalarak sıralamadaki aynı yerini korumaktadır.

2. Toplumun gündeminde yer alan en önemli sorunlar

Kıbrıs Türk toplumunda en önemli sorun olarak ekonomik durum olduğu toplum tarafından söylenmeye devam etmektedir. Pandemi sonrası dönemde devam eden ekonomik durum %52 oranı ile birinci sırada yer alan sorunken, hemen sonrasında fiyatların yükselmesi enflasyon ve hayat pahalılığı %43 oranı ile ikinci en önemli sorun olarak gösterilmektedir.

2021 yılının ikinci yarısındaki dövizin artışı ve Türk Lirasının değer kaybetmesi ile sonuçlanan ekonomik kriz Kıbrıs Türk toplumunda önemli tartışmalara neden olmuştur. Bu araştırmanın yapıldığı dönemde, dövizin ani artışları ve dalgalanmaları ile tüm sektörlerde ve ana tüketim gruplarında yaşanan fiyat artışlarının da sonucunda birçok tüketim ve hizmet alanındaki alım gücünün düşmesi toplumun ve yoğun olarak medyanın da gündeminde yer alan önemli konular olmuştur. Yine aynı dönemlerde Ocak 2022'de İstatistik Ofisi tarafından Kıbrıs Türk toplumu için 2021 yılının toplam enflasyon oranı (bir önceki yılın aynı ayına göre) %46,09 değişim gerçekleştiği hesaplanmıştır. Şubat 2022 başında açıklanan yeni değişim oranı ise resmi raporlarda %53,36 olarak yer almıştır.

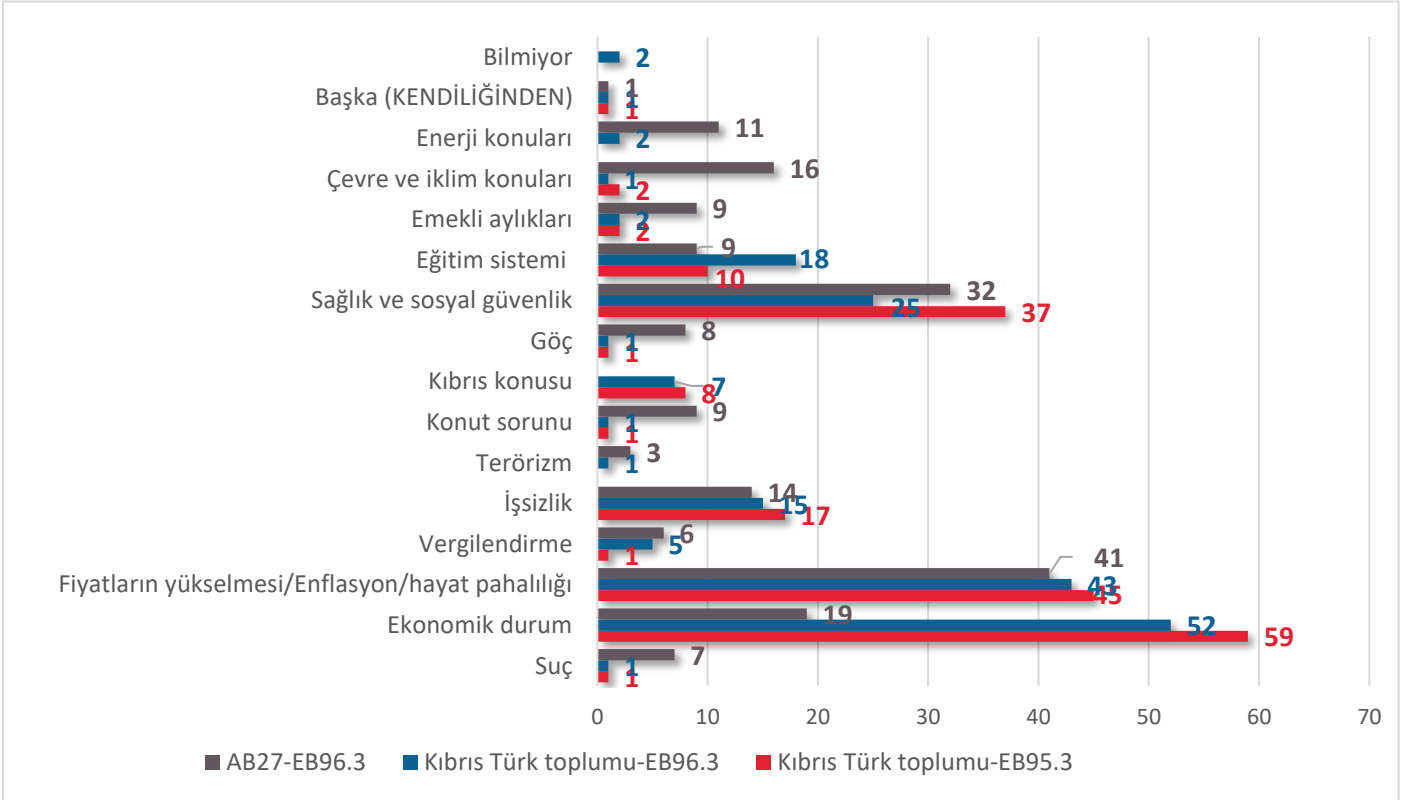
Bir önceki raporlama dönemine bakarak bu yöndeki cevapların oranlarında düşüşler gözlemlense de genelde bu sorunların yeri değişmeyerek yine üst sıralarda yer almaya devam ettiği açıkça görülmektedir. Pandeminin bir sonucu olarak düşünebileceğimiz bir diğer önemli sorun sağlık ve sosyal güvenlik (%25) olduğu belirtilmiştir ki bu oran da -21 puan ile bir önceki yılın verisi ile

kiyaslandığında (%46) düştüğü görülmektedir. Bunların devamında ise, eğitim sistemi (%18), işsizlik (%15) gibi konulardır. 2021'de bir önceki raporlama dönemi ile yine, pandemi dönemini de işaret eden bu bulgular toplumun gündeminde olan sağlık ve eğitim de, ekonomi gibi aynı şekilde en üst sıralamada yer alan en önemli sorunlar olarak dile getirilmeye devam etmektedir.

En önemli konular sıralamasında Avrupa Birliği sonuçları ile de kısmen paralellik gözlenmektedir. Enflasyon ve fiyatların yükselmesi %41 oranı ile Avrupa Birliği ülkelerinde de en önemli sorun olarak gündemde olduğu görülmektedir.

Toplumdaki kişileri doğrudan etkileyen konuların ön planda olması ile bu dönem içerisinde Kıbrıs konusu, 6.sırada en önemli konu olarak yerini almıştır (%7). Bu oran bir önceki raporlama dönemine bakıldığında aynı sırada yerini korumuştur, cevaplarda düşüş veya yükseliş gözlenmemiştir. Pandemi öncesi düşünülduğünde, Kıbrıs konusu en önemli konu olarak işaret edilmesi konusunda gerileme olduğunu söyleyebiliriz.

Sorunların ele alınmasına paralel, genel olarak düşündüğümüzde, şu anda baktığınızda işler 'iyi yönde' mi 'kötü yönde' mi ilerliyor sorusunda ise, sorunlar belki yine düşünülerek ve genel olarak (toplumsal açıdan) olumsuz bir tablo gören çoğunluğun olduğunu da söyleyebiliriz. Toplumda 'işler yanlış yönde ilerliyor' algısında olanların oranı %75 (toplumun 4'te 3'ü), 'iyi yönde ilerliyor' diyenler ise %21. AB ülkeleri ortalaması bu soruda %55'e, %35'tir.

3.Toplumdaki bireylerin gündeminde yer alan en önemli kişisel sorunlar

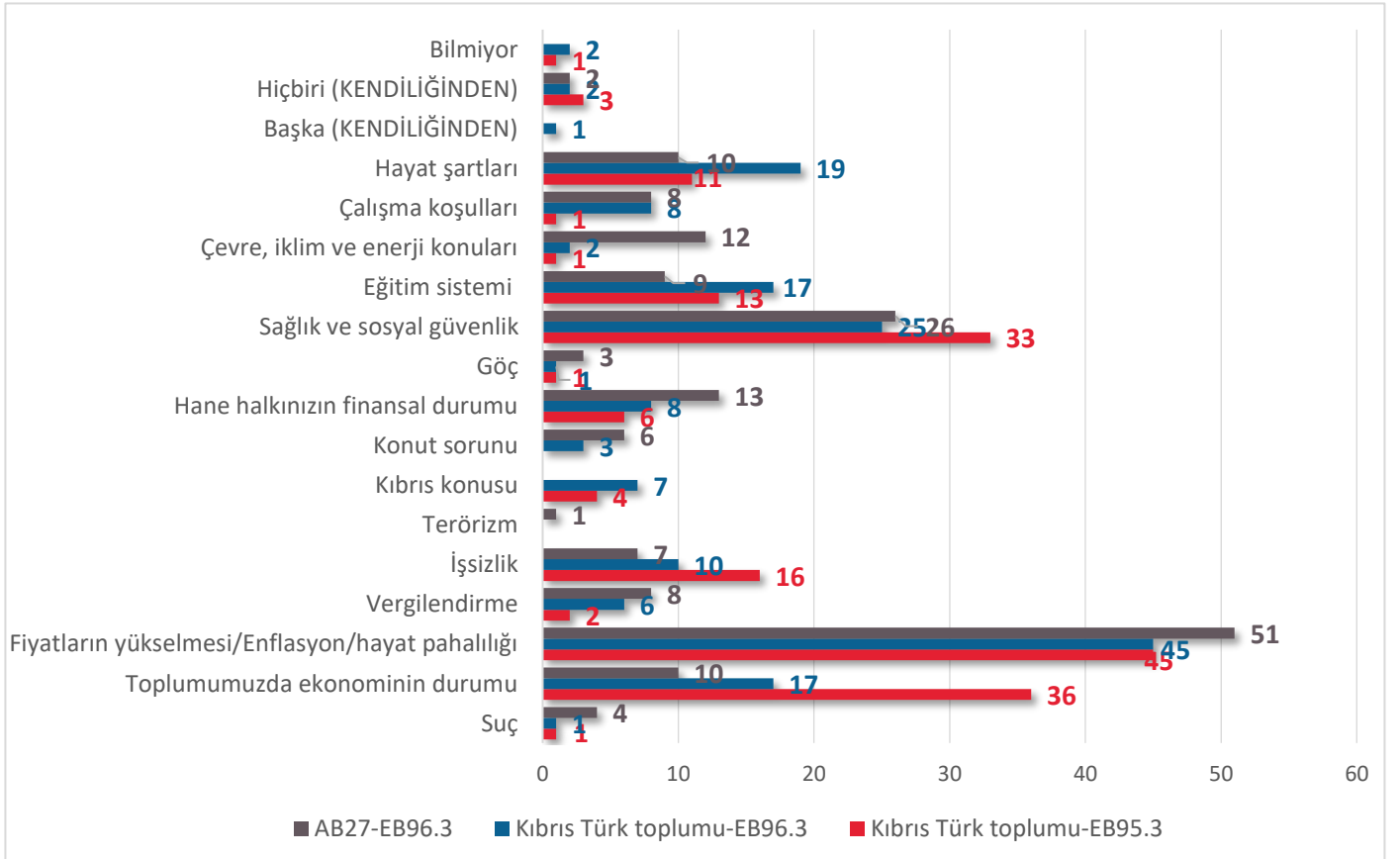
Kişilerin gündemindeki en önemli konular incelendiği zaman ilk üç sıradaki konunun toplumdaki önemli konular ile paralellik gösterdiği görülmektedir. 2020'de başlayan ve Kıbrıs Türk toplumunu da etkilemeye başlayan pandemi ile birlikte, 2021 ve 2022 yılının başındaki veriler ile de benzer alanların yine yüksek oranlar göze çarpmaktadır.

Fiyatların yükselmesi/enflasyon hayat pahalılığı (%45) birinci sırada yer alan en önemli kişisel sorun iken, sağlık ve sosyal güvenlik 2. sırada en önemli kişisel sorun olmuştur (%25). Hayat şartları seçeneğini de %19 oranı ile kişiler kendilerine yakın cevap görmüştür. Bu oran yine hayat pahalılığı ve ekonomik şartların hayatı olumsuz etkilediği ve sorun haline geldiğine işaret ettiğini söyleyebiliriz. Ekonomik durum (%17), eğitim sistemi (%17), ekonomik durum (%17), işsizlik (%10) gibi konular sıralamada önemli sorunlar olarak gelen cevaplara göre ön plandadır.

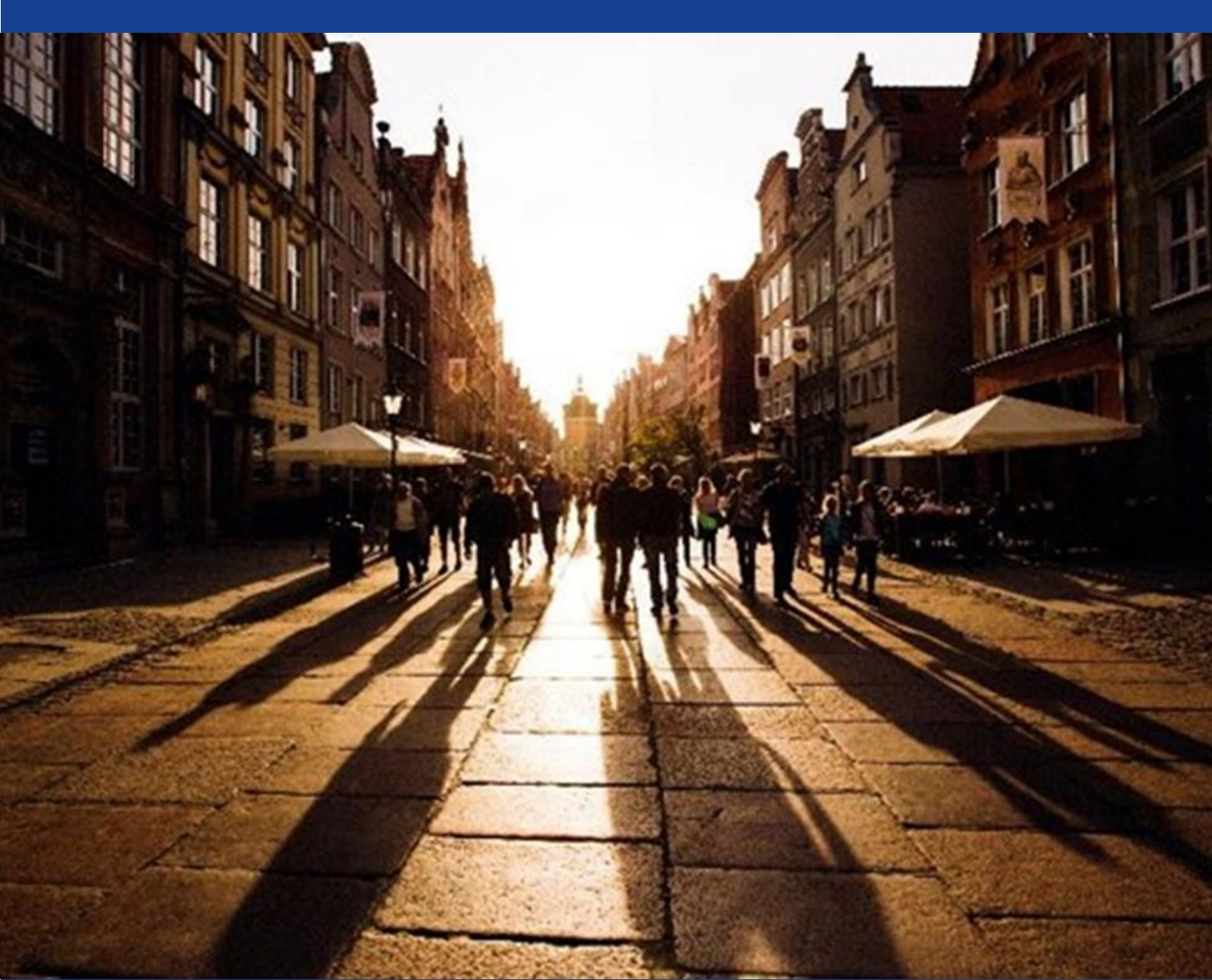
Bu alanlarda da bir önceki raporlama dönemine kıyasla oranlarda düşüşler gözlenmiştir fakat yine de bu alanlar sorunlu alanlar gösterilmeye devam etmiştir. İşsizlik konusu örneğine bakılacak olunursa bir önceki raporlama döneminde %18 oranı ile önemli sorun iken, şimdi 2022 raporunda bu oran %10'dur (bir önceki raporlama döneminden -8 puan düşüş).

AB 27 ülkelerinin oranı da benzer şekilde kişilerin gündeminde 1.sırada %51 ile fiyatların yükselmesi/enflasyon hayat pahalılığı yer almıştır. Bir önceki raporlama döneminde sağlık ve sosyal güvenlik konuları (%32) birinci sırada yer alırken şimdi ekonomi ile ilgili seçenekler kişisel sorunlar için öncelikli cevaplar olmuştur.

Kişisel anlamda da öne çıkan konular arasında Kıbrıs konusu %7 oranında kalmıştır. Bu dönemde yapılan araştırmada da, pandeminin olumsuz etkileri ile paralel, kişileri etkileyen konular arasında öncelik olarak gösterilmemiştir.

II. KORONAVİRÜS VE TOPLUM ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

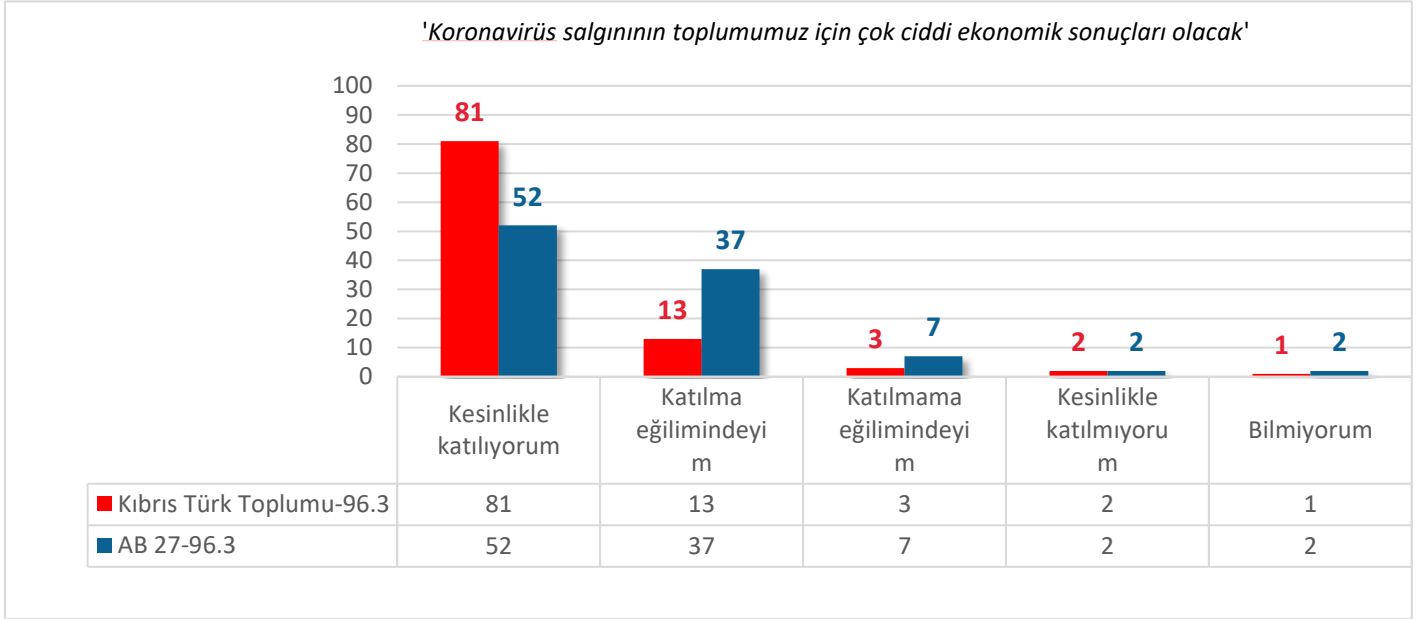
1. Koronavirüs ve pandeminin sonuçları

Kıbrıs Türk toplumunda koronavirüs öncesinde de önemli yer tutan ekonomi içerikli konular, koronavirüs sonrasında pandeminin sonuçları olarak dünyada olduğu gibi Kıbrıs Türk toplumunda da ekonomik kaygılarda artışlar ve ülkesel /toplumsal krizler gündemde sürekli yer bulmaya devam etmektedir.

2021'de gerçekleştirilen aynı araştırmada bu olumsuz tabloyu ortaya koyan veriler elde edilmiştir ve 2022 raporunda da 2021 yılında yapılan iki araştırmayı kapsayan bu olumsuz atmosfer devam etmiştir.

Oranlarda diğer alanlardaki gibi düşüşler mevcut olsa da, daha önceki raporlamada neredeyse toplumun tamamı (%96) *Koronavirüs salgınının toplumumuz için çok ciddi ekonomik sonuçları olacağına* inanırken, şimdi bu oran yine oldukça yüksek seviyede kalarak 'kesinlikle katılıyorum' ve 'katılıyorum cevaplarının' toplamı %94'tür.

AB üye ülkeleri için de bu oran yine oldukça yüksek (%89).

2. Kıbrıs Türk Toplumunun Koronavirüs salgınının olumsuz etkilerinden kurtulması

Koronavirüs salgını ortaya çıktığından beri, bu çerçevede süregelen *Koronavirüs salgını ne zaman sona erecek, ya da olumsuz etkilerinden ne zaman kurtulacağız* tartışmalarındaki toplumsal algıya bakıldığında toplumun yarısı 2022'de de bu olumsuz etkilerin devam edeceğini ve 2023 yılı ve sonrasında (%50) ancak salgının olumsuz etkilerinden toplumun kurtulabileceğini belirtmektedir. Daha önceki raporlamada bu oran %61 ile şimdi arasında -11 puanlık bir düşüş gözlenmiştir.

2022 yılının sonuna kadar bu salgının biteceğine inananlar %14 oranında.

Salgının olumsuz etkilerinden 'hiçbir zaman' kurtulmayacağına inanan, toplumda önemli bir kesim de yer almaktadır (%27).

AB 27 ülkelerinin toplamındaki ortalama sonuçlara bakıldığında, araştırma yine benzer paralel tespitler ortaya koymaktadır, fakat 2023 ve daha sonrasında bu salgının olumsuz etkilerinden kurtulacağını düşünenler %71 oranı ile +21 puan Kıbrıs Türk toplumundaki cevaplardan daha fazladır.

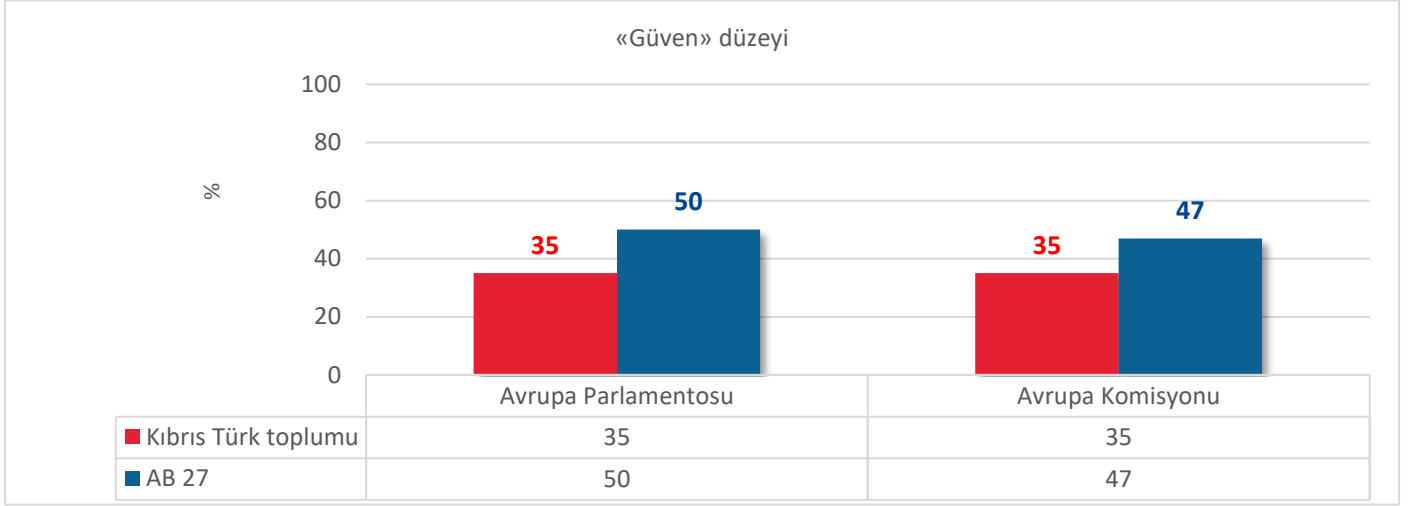
III. AVRUPA BİRLİĞİ İLE İLGİLİ GÜVEN DÜZEYİ VE GENEL TUTUMLAR

1. Avrupa Birliği kurumlarına duyulan güven

2022 yılının başında yapılan bu araştırmada, Avrupa Birliği kurumlarına yönelik duyulan güven düzeyi sorgulandığında, Kıbrıslı Türklerin Avrupa Birliği kurumlarından olan Avrupa Parlamentosu (%35) ve Avrupa Komisyonu (%35) oranlarının

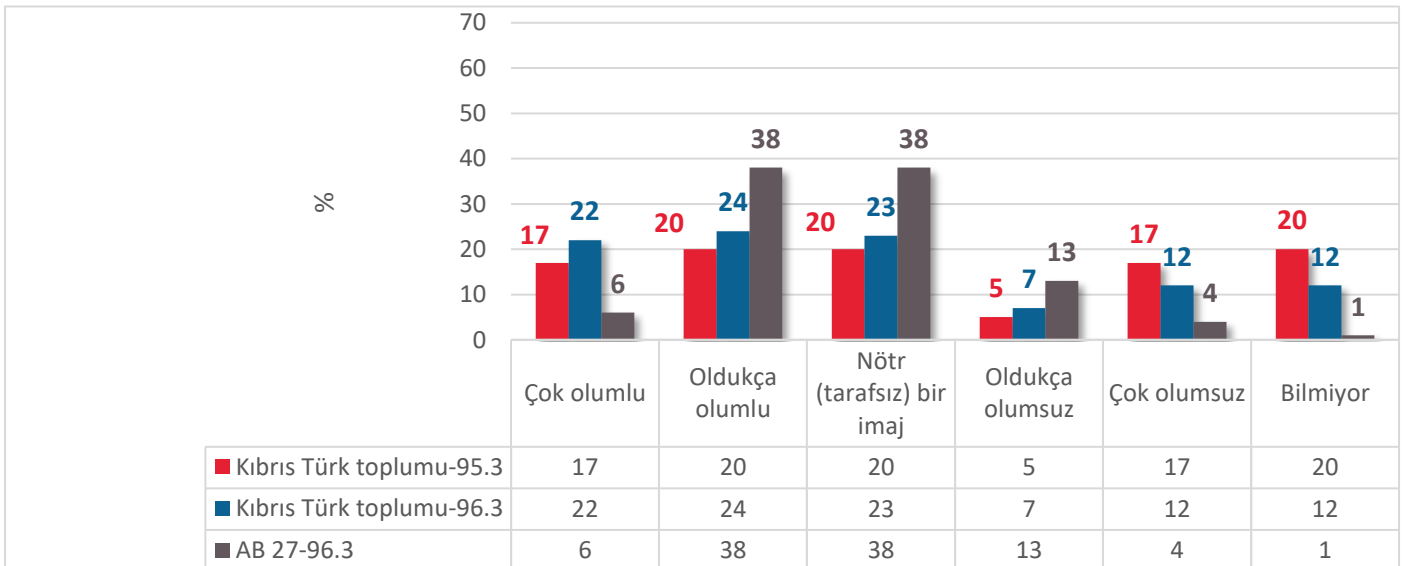
AB 27 ortalamasından daha düşük olduğu ortaya çıkmaktadır (%50'ye %47). 2021 yılında yapılan raporlamada ise bu oranlar aynı sonuçlar ile toplumun algısını yansıtmıştır, ve bu dönemde de bu yönde herhangi bir değişiklik gözlenmemiştir.

2. Avrupa Birliği'nin genel imajı

Avrupa Birliği'nin Kıbrıslı Türk toplumu gözündeki imajı önceki yıllardakine kıyasla düşüşler yaşamaktadır. Pandemi öncesi döneme bakılarak 2019'da katılımcıların 56%'si genel olarak

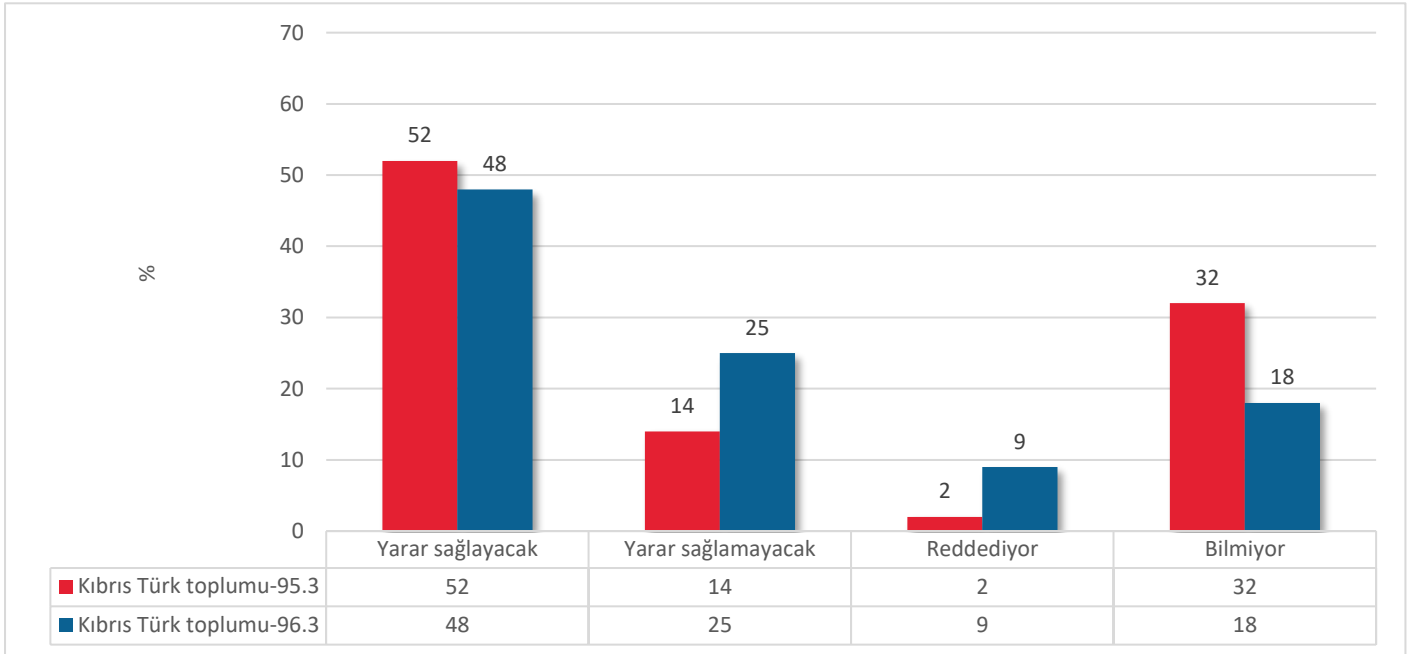
Avrupa Birliği'nin 'çok olumlu' veya 'olumlu' bir imaj uyandırdığını belirterek, 2020'de %39, 2021'de %48 ve 2022'de şimdiki dönemi yansıtan oran ise %46 olarak seyretmiştir. Yine de, Kıbrıs Türk toplumunun Avrupa Birliği ile ilgili imajının, AB 27 ülkelerindeki ortalamasından yüksektir (%44).

3. Avrupa Birliği mevzuatı ile ilgili görüşler

Avrupa Birliği'nin kurumlarını ve imajını genel olarak yansıtan bir başka soru ise Avrupa Birliği'nin mevzuatıdır. Bu soru sadece Kıbrıs Türk toplumuna yöneltildiğinde ve Avrupa Birliği mevzuatına ilişkin yapılabilecek uygulamalar göz önünde bulundurulduğunda Kıbrıslı Türklerin %44 ortalama oran ile (en güncel son iki dalga anketi kapsayan sonuçlar) 'Avrupa Birliği mevzuatının Kıbrıs Türk toplumunda tam olarak uygulanmasını' destekleyen ve 'iyi bir şey' olduğunu belirten (%41) ve özellikle 'yarar sağlayacağını' (%48) düşünen bir kesim olduğu gözlenmektedir.

Bilmiyorum cevapları %25 civarındaki bir kesim ise bu konuda net cevaplar veremediği gözlenmektedir. Bu durumun, kişilerin Avrupa Birliği mevzuatının içeriğini ve sonuçlarını net olarak bilmediğinden olabileceği düşünülmektedir.

IV. DEMOKRASİNİN İŞLEYİŞİ

1. Kıbrıs Türk Toplumunda *demokrasinin işleyişi*

2022’de yapılan bu araştırmada, **demokrasinin işleyişi** ile ilgili katılımcılara yöneltilen sorularda katılımcılar **Kıbrıs Türk toplumunda demokrasinin işleyişinden memnun olduğunu** belirtenler (‘çok memnunum’ ve ‘biraz memnunum’ cevapların toplamı) **%40** oranında olduğu görülmektedir. Bu oran AB 27 ülkelerinin ortalamasından -16 puan altında kalmaktadır (%56).

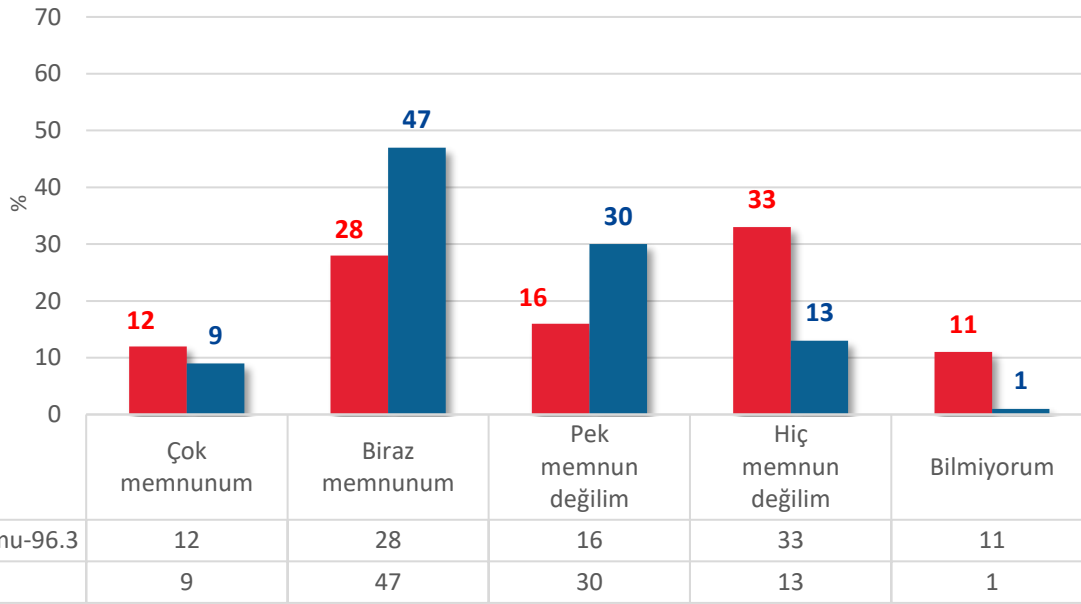
Kıbrıs Türk toplumunda bu konuda olumsuz cevap verenler, yani ‘hiç memnun değilim’ ve pek memnun değilim’ cevapların toplamı ise **%49** oranında olup toplumun yarısını temsil etmektedir.

2021 raporlama döneminde (2020 yılında gerçekleştirilen iki araştırmayı içeren sonuçlar) Kıbrıs Türk toplumunda demokrasinin işleyişi ile ilgili memnun olmama yönünde tavır sergileyen kesim %63 oranlarına kadar yükselmişken şimdi bu konudaki düşünce -14 puan düşüş ile olsa da toplumun yarısı kadarı bu konuda bir memnuniyetsizlik belirtmektedir.

Yerelde yaşanan iç siyasetteki gelişmeler toplumda demokrasinin işleyişinin sorgulanmasına neden olduğunu söyleyebiliriz. Bu gibi artışta veya düşüşte olan oranlar ile, döneme has gelişmelerin toplumsal algıyı da olumlu veya olumsuz yönde etkilediği

gözlenebilir. Bunun yanı sıra Kıbrıs Türk toplumundaki kırılgan ve hassas bir ekonomik yapıya sahip olması yine benzer şekilde toplumu doğrudan etkileyen ekonomik veya siyasi gelişmeler demokrasinin de işleyişini yine gündeme getirmektedir ve toplumda çeşitli sorgulamalara neden olmaktadır.

Demokrasinin işleyişi ile ilgili olabilecek bir diğer veri de **görüülen kişilerin fikirlerinin dikkate alınıp alınmaması ile ilgili**. Bu konuda da toplum içerisinde önemli algıların yer aldığı görülmektedir. Görüşmecilere ‘*benim fikirlerim Avrupa Birliği’nde dikkate alınmaktadır*’ ifadesi sorulduğunda **%49’u**, neredeyse toplumun yarısı bu ifadeye katılma eğiliminde olduğunu belirtmektedir. Bu cevaplar ile toplumun yarısı kendisini Avrupa Birliği’ne yakın gördüğü ve fikirlerinin de dikkate alındığı yönünde bir inanca sahip oldukları söylenebilir. Bu sonuç Avrupa Birliği ülkeleri ortalamasından (%44) da +5 puan daha fazladır. **Kıbrıs Türk toplumu için de bu ifade sorulduğunda ise; ‘benim fikirlerim Kıbrıs Türk toplumunda dikkate alınmaktadır’ şeklinde, %55’i ‘katılma eğiliminde’ olduğunu belirtiyor, %39’u ise bu ifadeye ‘katılmama eğiliminde’ olduğu ve fikirlerinin dikkate alınmadığını düşünüyor.**

SONUÇ

Standard Eurobarometer 96 Kış 2021 – 2022

2022 yılında yapılan analizler ve elde edilen veriler ışığında, Kıbrıs Türk toplumu için aşağıdaki önemli bulgular ortaya çıkmaktadır: Yaşamdan memnuniyet konusunda AB ortalamasına göre %13 oranında gerisinde bulunmasına karşılık önceki yıllara göre kıyasla ve pandemiye rağmen kendi içinde yüksek bir memnuniyet sonucu ortaya çıkmaktadır (%70). Bunun sebebi de pandeminin doğurduğu sonuçları anlamak ve bunların aşılmasına çalışıldığı bir dönemden geçilmesi, ayrıca pandemi çerçevesindeki genel sağlık kaygılarının da azalmış olabileceği düşünülebilir. Aşı programlarının yoğunluğu ve dünyada olduğu gibi Kıbrıs Türk toplumunda da 'normale dönüş' ve pandemi ile iki yıllık toplumsal yaşam tecrübesi bu memnuniyet algısını ortaya çıkardığı söylenebilir.

Diğer tarafta, sağlık içerikli kaygılar giderilirken, pandeminin ortaya çıkmasından itibaren 2020'de başlayan ekonomi içerikli kaygılar ve olumsuz sonuçları göz önünde bulundurulduğunda, Kıbrıslı Türklerin içinde bulunduğu olumsuz ve karamsar sosyo-ekonomik ortamın araştırma sonuçlarına yansımış olabileceğini söyleyebiliriz ve halihazırda mevcut durumda var olan sorunlar Kıbrıslı Türkler için farklı boyutlarda ve alanlarda sorun oluşturmaya devam etmiştir. Bireysel anlamda dile getirilen en büyük sorunların da sosyo-ekonomik, enflasyon ve işsizlik temelli olduğu görülmekle beraber gerek Kıbrıs Türk toplumu, gerekse de Avrupa Birliği yöneticilerinin ortaya koyacağı politikaların neleri hedef alması gerektiğine yol gösterici olacaktır.

2020 ve 2021'in başında da görülen ve başlayan dövizin belirsiz dalgalanması ve seyretmesi, 2021 sonu ve 2022 yılına geçişteki dönemi ele aldığımızda zirve yapmıştır ve mali zorluklar daha da belirginleşmiştir, dolayısıyla toplumun her yaşam alanına olumsuz yansımıştır. 2022 yılının başında (Ocak ve Şubat 2022) İstatistik Kurumu tarafından ülkedeki bir önceki bir yılı kapsayan toplam enflasyon oranı %50 civarında değişimler hesaplanmıştır. Bunların paralelinde asgari ücretin de bu oranı kapsayacak şekilde artması ile özel sektördeki işletmelerinin salgın ve dövizin dalgalanmasından doğrudan olumsuz etkileri dolayısıyla çözüm bulmaya çalışırken, asgari ücret artışı da işletmeler mali bir yük oluşturmuştur ve Ocak 2022'de önemli tartışmalara neden olmuştur. Diğer taraftan artmaya devam eden hayat pahalılığı ve yüksek orandaki vergilendirmeler ile günlük tüketilen temel gıdaların ve hizmet alımların bile minimum asgari ücret ile çalışan kesimin hayat şartlarının ve geçiminin daha da zorlaştığı ve belirginleştiği bir dönem olmuştur. Günlük ya da rutin tüketilebilen veya hizmet alınan servisler artık lüks tüketim olarak adlandırılmaya başlanmış ve toplumdaki her kesimin belli harcamalar teşkil eden alışkanlıklardan vazgeçtiği ya da oldukça sınırlandırdığı bir döneme gelmiştir. Bunlar göz önünde bulundurulduğunda %75 oranında 'işler iyi yöne gitmiyor' inancında olduğunu ifade eden önemli bir kesimi anlamlandırmak mümkün olmaktadır.

2020 yılı itibarıyla Standart Eurobarometer soru formuna eklenen Covid-19 pandemisi ve Koronavirüs ile ilgili 2022'deki sorgulamalara bakıldığında da çıkan olumsuz tablo ekonomik alandaki sıkıntıları yine ortaya koymuştur. Toplumun %94'ü Koronavirüs salgınının Kıbrıs Türk toplumunun ekonomisi için çok ciddi sonuçlar doğuracağını düşünmekte ve belirsizliğin yarattığı kaygı ile toplumun endişe duymaya devam etmektedir.

2019 yılı içerisinde Kıbrıs sorunu ile ilgili görüşmelerin nerdeyse kesildiği ve Kıbrıs Türk toplumunu yakından ilgilendiren diğer salgının sonuçları, iç siyaset ve diğer ekonomi konularının yoğun konuşulduğu bir dönem olmaya devam etmiştir. Toplumun gündemindeki konular arasında Kıbrıs sorunu ve buna bağlı görüşmeler gündemin oldukça gerisine düşmüştür. 2021 yılının ikinci yarısında ise tamamlanan süreçte ve 46 yıl sonra Maraş'ın bir bölümünün halka açılması Kıbrıs konusu paralelinde uluslararası platformlarda ele alınıp tartışmalara neden olmuştur. Bütün sosyo-ekonomik sorunların temelinde yatan ve Kıbrıs Türk toplumunun Avrupa Birliği'nin faydalarından yeterli derecede getiri elde etmesine engel teşkil eden Kıbrıs konusunun 2022 yılında da pandemiye ilişkin sorunlar eklendiğinden, Kıbrıs sorununun önemi %7 oranında kalmıştır.

Yapılan araştırmadan elde edilen bir diğer önemli sonuç ise Kıbrıs Türk toplumu ve AB 27 ülkeleri arasında Avrupa Birliği konusundaki genel imaj ile ilgili verilerdir. Bu yönde pandemi öncesinde 2019'da Kıbrıs Türk toplumu AB27 ülkelerinden daha yüksek bir orana sahip iken (%56'ya %43), 2021 yılındaki raporlamada Avrupa Birliği ve Kıbrıs Türk toplumu genel algısı konusunda olumlu imaja aynı derecede sahiptir ve kendi içinde önemli oranda düşüş yaşandığı da gözlenmiştir (%48'e %46). 2022'de yapılan değerlendirmede şimdiki veriye bakıldığında ise, bu oran %46'ya %44 olduğu görülmektedir. Avrupa Birliği kurumlarına duyulan güven düzeyinde ise Kıbrıs Türk toplumu için %35, AB ülkeleri ortalaması ise %48,5'tir. Bu verilere paralel, Avrupa Birliği mevzuatının Kıbrıs Türk toplumunda tam olarak uygulanması konusunda, bunun iyi bir şey olduğunu söyleyen %41 ve yarar sağlayacağını söyleyerek destekleyen kesim %48 oranındadır. Ayrıca, Avrupa Birliği Mali Yardım Programı'nın finansmanı ile Kıbrıs Türk toplumunda gerçekleştirilen altyapı yatırımları, sivil toplum örgütleri, yerel yönetimler ve küçük ve orta boy işletmelerine yönelik mali desteklerin daha yoğun ve toplum nezdinde görünür olduğu dönemlerde, Avrupa Birliği'nin imajı konusunda da bunların olumlu etkiler yarattığını ve Kıbrıs Türk toplumunun da Avrupa Birliği'ne daha entegre olma hali yaşandığı söylenebilir.

Son olarak demokrasinin işleyişi ile ilgili de, toplumun %49'u memnuniyetsizlik belirtmiştir. Özellikle 2020'deki hareketli iç siyasetteki gelişmeler nedeniyle bu dönemi yansıtan veriler Kıbrıs Türk toplumunda ikiye bölünmüş bir siyasi atmosfer içerisinde demokrasinin sorgulandığı bir dönem olmuştur ve demokrasi işleyişinden memnun olmayanların oranı %63 iken, bu dönemi geride bırakarak, göreceli bu şekilde bir kutuplaşmanın yaşanmadığı bir döneme geçildiğinden demokrasinin işleyişi ile ilgili 2022'deki araştırma sonuçlarında bu veri %49'dur. Bu bulgular ışığında Kıbrıs Türk toplumundaki iç siyasette, kurumların işleyişinde veya ekonomik anlamda yaşanan olumsuzluklar demokrasinin sorgulanmasına neden olduğu gözlenmektedir.

Standard Eurobarometer 96
Kış 2021 – 2022

